

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Система державної служби в Україні»

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Код і найменування спеціальності	D4 Публічне управління та адміністрування
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю	Кількість кредитів – 4. Загальна кількість годин – 120, із яких: денна форма здобуття освіти: лекцій – 16 годин, практичних – 24 години; заочна форма здобуття освіти: лекцій – 2 години, практичних – 2 години; Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> к. е. н., доцент Сердюк Ольга Іванівна. <i>Контакти:</i> ауд. 494 (навчальний корпус № 4). <i>e-mail:</i> olga.serdiuk@pdaa.edu.ua <i>Сторінка викладача на сайті ПДАУ:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/serdyuk-olga-ivanivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова професійна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни, які передують вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми: «Класичні та сучасні теорії публічного управління», «Філософія науки».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК01 Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. ЗК05 Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво; <i>Фахові:</i> ФК07. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання. ФК08. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування. ФК12. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.

Результати навчання	ПРН08. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
Методи навчання	Методи навчання: словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування), практичні методи (виконання практичних робіт, робота з навчально-методичною літературою); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог, заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження); інтерактивні методи
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у поєднанні з низкою соціальних навичок, а саме здатністю: <ul style="list-style-type: none"> – виявляти, ставити та вирішувати проблеми; – брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах; – працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером; – діяти соціально відповідально та свідомо; – діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Мета навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами комплексом сучасних систематизованих знань про сутність державної служби, її завдання та функції, організацію і функціонування, механізми і системи управління державною службою, запровадження кращих зарубіжних практик організації державної служби.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Теоретико-методологічні засади державної служби.</p> <p>Тема 2. Історія виникнення та розвитку державної служби в Україні.</p> <p>Тема 3. Правові та організаційні основи державної служби в Україні. Правовий статус та відповідальність державного службовця.</p> <p>Тема 4. Запобігання корупції та конфлікту інтересів у системі державної служби.</p> <p>Тема 5. Формування та реалізація державно-службових відносин.</p> <p>Тема 6. Стратегічне управління персоналом у системі державної служби. Тема 7. Управління розвитком та кар'єра державного службовця.</p> <p>Тема 8. Мотивація та стимулювання діяльності державних службовців.</p> <p>Тема 9. Професійно-етична складова державної служби. Відповідальність державних службовців.</p> <p>Тема 10. Сучасні моделі державної служби: міжнародний досвід і тенденції розвитку.</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, розв'язування практичних завдань, виконання лабораторних робіт); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження); інтерактивні методи (моделювання професійних ситуацій, дискусії, аналіз ситуацій); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала оцінювання результатів навчання	Наведені в Додатку до Силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

– щодо термінів виконання та перескладання	Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.
– щодо академічної доброчесності	Виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час практичних занять заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Нормативно-правові акти стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist).
– щодо відвідування занять	Не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти мають приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань.
– щодо зарахування результатів неформальної \ інформальної освіти	Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.
– щодо оскарження результатів оцінювання	Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до

директора інституту. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Біла-Тіунова Л. Р. Державна служба України. Загальна частина : навчальний посібник. Одеса: 2020. 511 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3FMB_Pravo/DERZHSLUZHBA--L.R.Bila-Tiunova.pdf.
2. Гришук А. Б. Державна служба в Україні: адміністративно-правовий вимір: монографія. Львів: 2018. 232 с.
3. Дегтяр О. А. Теоретико-прикладні проблеми державного управління в Україні: навч. посіб. ХНУМГ, 2020. 296 с.
4. Жавнерчик О. В. Державна служба: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 184 с. URL: http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/5344/1/Zhavnerchuk_OV_Derj_sluzh_KL_2020.pdf.
5. Посібник для керівників державної служби / [Ю. Лихач (кер. авт. колективу), М. Канавець, Р. Попов, А. Малюга, Н. Шамрай, С. Гербеда, А. Мацокін, Н. Чермошенцева, С. Селіванов, Н. Щербак, В. Дівак,
6. Г. Третяченко, Ю. Єрченко, М. Постолюк, О. Бутенко, Л. Михалик; за заг. ред. Н. Алюшиної]. К.: ТОВ «ВІСТКА», 2020. 422 с. URL: http://fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Derzskuzba_165x225_PRINT_PRINT-2.pdf.
7. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
8. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
9. Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 р. № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/65-2016-p#Text>.
10. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 №794-VII (із змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>.
11. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.
12. Про очищення влади : Закон України від 21.12.2016 №1798-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

Допоміжні

1. Проблеми реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні: монографія. / Т.Е. Василевська, І. Г. Сурай., О. І. Васильєва. К. НАДУ. 2018. 256 с.
2. Професійний розвиток державних службовців в умовах глобалізації та сучасних змін : монографія. за заг. ред. С. К. Хаджирадевої. Миколаїв : Ємельянова Т. В., 2018. 167 с.
3. Публічна служба: системна парадигма : кол. моногр. / К. О. Ващенко, С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, Н. А. Липовська, Н. Г. Сорокіна та ін. ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 256 с.
4. Світові моделі державного управління : досвід для України у 2 ч.; за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка, Х. М. Дейнеги. 2-ге вид. К. : НАДУ, 2015. Ч. 2. 520 с.
5. Сердюк О. І., Мирна О. В., Шупта І. М. Місце доброчесності в моделі компетенцій державних службовців та системі особистості при запобіганні корупції. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. № 3. 2018. URL: http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/3_2018/41.pdf.
6. Сердюк О. І., Мирна О. В., Корнійчук А. С., Олексій І. В. Стратегічні пріоритети управління персоналом у системі адміністративно-державного менеджменту органів виконавчої влади. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування / Херсонський державний аграрно-економічний університет. Одеса : Видавничий дім «Гельветика». 2023. Вип. 3. 84 с. С. 49-59. URL: <https://journals.ksauniv.ks.ua/index.php/public/article/view/389/358>. (DOI: <https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2023.3.7>).*
7. Ващенко К.О. Професійна підготовка державних службовців: теорія, методологія, практика :

монографія. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. 416 с.

8. Державна служба : підручник : у 2 т. / Ю. В. Ковбасюк, О.Ю. Оболенський, С. М. Сergyogin. К., Одеса : НАДУ, 2013. Т. 2. 348 с.

9. Євсюкова О. В. Механізми управління розвитком сервісно-орієнтованої держави: теорія, методологія, практика: монографія. Київ : ТОВ «Август Трейд», 2019. 336 с.

10. Ковбасюк Ю. В., Трошинський В. П., Сурмін Ю. П. та ін. Енциклопедія державного управління: у 8 т. Т.2 : Методологія державного управління. К. : НАДУ, 2011. 690 с.

11. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / Ред. кол.: К. О. Ващенко, І. Б. Коліушко, В. П. Тимошук, В. А. Дерезь (відп. ред.). К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. 796 с. URL: <https://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/zapobig-korupz/commentary.pdf>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : www.zakon.rada.gov.ua.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. URL: <http://mon.gov.ua>.

5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>.

6. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича. URL: <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>.

7. Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua>.

8. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби. URL: <https://nads.gov.ua/>.

9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

10. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України. URL: <http://profy.nplu.org/lsite/fi>.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри економіки та публічного управління, протокол № 14 від 19 січня 2026 року.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

(денна форма здобуття вищої освіти)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
1. Теоретико-методологічні засади державної служби	5	4	9
2. Історія виникнення та розвитку державної служби в Україні	5	4	9
3. Правові та організаційні основи державної служби в Україні. Правовий статус та відповідальність державного службовця	5	4	9
4. Запобігання корупції та конфлікту інтересів у системі державної служби	5	4	9
5. Формування та реалізація державно-службових відносин	5	4	9
6. Стратегічне управління персоналом у системі державної служби	10	4	14
7. Управління розвитком та кар'єра державного службовця	5	4	9
8. Мотивація та стимулювання діяльності державних службовців	5	4	9
9. Професійно-етична складова державної служби. Відповідальність державних службовців	5	4	9
10. Сучасні моделі державної служби: міжнародний досвід і тенденції розвитку	10	4	14
Разом	60	40	100

(заочна форма здобуття вищої освіти)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
1. Теоретико-методологічні засади державної служби		8	8
2. Історія виникнення та розвитку державної служби в Україні		8	8
3. Правові та організаційні основи державної служби в Україні. Правовий статус та відповідальність державного службовця		8	8
4. Запобігання корупції та конфлікту інтересів у системі державної служби		8	8
5. Формування та реалізація державно-службових відносин		8	8
6. Стратегічне управління персоналом у системі державної служби	20	8	28
7. Управління розвитком та кар'єра державного службовця		8	9
8. Мотивація та стимулювання діяльності державних службовців		8	8
9. Професійно-етична складова державної служби. Відповідальність державних службовців		8	8
10. Сучасні моделі державної служби: міжнародний досвід і тенденції розвитку		8	8
Разом	20	80	100

Шкала та критерії та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
5	18-20	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Системні знання теоретико-методологічні засад, моделей/підходів до управління та адміністрування, історії виникнення та розвитку, правових та організаційних основ державної служби, змісту процесів управління персоналом, що дозволяє при виконанні творчих завдань окреслювати напрями реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування в контексті кращого міжнародного досвіду.
4	15-17	<i>Належний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання істотних складових теоретико-методологічні засад, моделей/підходів до управління та адміністрування, історії виникнення та розвитку, правових та організаційних основ державної служби, змісту процесів управління персоналом, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях такий результат навчання як окреслення напрямів реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування в контексті кращого міжнародного досвіду..
3	12-14	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Засвоєння основних понять та категорій теоретико-методологічних засад, моделей/підходів до управління та адміністрування, історії виникнення та розвитку, правових та організаційних основ державної служби, змісту процесів управління персоналом, що дозволяє демонструвати за зразком такого результату навчання як окреслення напрямів реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування в контексті кращого міжнародного досвіду.
0-2	0-11	<i>Рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання нижче достатнього.</i> Початкові уявлення про теоретико-методологічні засади, моделі/підходи до управління та адміністрування, історію виникнення та розвитку, правові та організаційні основи державної служби, зміст процесів управління персоналом, що забезпечує лише фрагментарне досягнення такого результату навчання як окреслення напрямів реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування в контексті кращого міжнародного досвіду.

(Шкала та критерії та оцінювання виконання завдання самостійної роботи

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
4	8	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Системні знання теоретико-методологічні засад, моделей/підходів до управління та адміністрування, історії виникнення та розвитку, правових та організаційних основ державної служби, змісту процесів управління персоналом, що дозволяє при виконанні творчих завдань окреслювати напрями реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування в контексті кращого міжнародного досвіду.
3	6-7	<i>Належний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання..</i> Знання істотних складових теоретико-методологічні засад, моделей/підходів до управління та адміністрування, історії виникнення та розвитку, правових та організаційних основ державної служби, змісту процесів управління персоналом, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях такий результат навчання як окреслення напрямів реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування в контексті кращого міжнародного досвіду..
2	4-5	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Засвоєння основних понять та категорій теоретико-методологічних засад, моделей/підходів до управління та адміністрування, історії виникнення та розвитку, правових та організаційних основ державної служби, змісту процесів управління персоналом, що дозволяє демонструвати за зразком такого результату навчання як окреслення напрямів реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування в контексті кращого міжнародного досвіду.
0-1	0-3	<i>Рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання нижче достатнього.</i> Початкові уявлення про теоретико-методологічні засади, моделі/підходи до управління та адміністрування, історію виникнення та розвитку, правові та організаційні основи державної служби, зміст процесів управління персоналом, що забезпечує лише фрагментарне досягнення такого результату навчання як окреслення напрямів реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування в контексті кращого міжнародного досвіду.